

Enheten för hantering av explosiva varor (RB-EX)
Josefin Karlsson
010-240 5050
Josefin.Karlsson@msb.se

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet

Remittering av promemorian "En ändamålsenlig hantering av tillstånd och tillsyn av explosiva varor" – slutredovisning (Fö2025:10)

Sammanfattning

MSB anser att de föreslagna författningsändringarna kommer att bidra till utökad och bättre kontroll av personer som hanterar explosiva varor samt försvåra den illegala hanteringen av explosiva varor i samhället. MSB tillstyrker de remitterade förslagen, men vill lämna kommentarer angående de föreslagna bestämmelserna 19 d § och 20 c § i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

MSB har inga synpunkter på övriga delar av promemorian.

Synpunkter på författningsförslagen

Förslag till ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

19 d §

MSB tillstyrker förslaget men vill lämna följande kommentarer gällande anmälan av deltagare, föreståndare eller personer med betydande inflytande som inte längre deltar eller förestår i eller har betydande inflytande över verksamhet med explosiva varor:

Förslaget kommer att innebära en ökad arbetsbelastning hos MSB och hos kommunerna i egenskap av tillståndsmyndighet. Åtgärderna som varje anmälan kräver kommer i sig inte vara omfattande men MSB bedömer att förslaget kommer medföra en stor mängd nya ärenden. För att dessa ärenden ska hanteras effektivt behöver ett nytt arbetssätt införas. Det krävs också mer personella resurser.

Förslaget kommer vidare kräva nya funktioner i det nationella tillståndsregistret för explosiva varor (Natev). Det är en tidskrävande process att utveckla dessa funktioner och genomföra tester som krävs för att upprätthålla ett säkert och korrekt register.

Med anledning av ovanstående anser MSB att den föreslagna bestämmelsen i 19 d § tidigast bör träda i kraft den 1 januari 2026.

MSB ser positivt på att Natev blir mer uppdaterat och aktuellt. Det är dock viktigt att personer som en gång blivit godkända och registrerade inte raderas ur registret, då det kan vara värdefull uppgift för Polismyndigheten att kunna ta reda på om en person tidigare haft tillgång till sprängämnen. MSB anser det rimligt att sådana uppgifter sparas i tio år efter att tillstånd löpt ut eller återkallats, och att uppgifterna om tillstånd samt individer därefter gallras.

20 c §

MSB välkomnar förslaget och anser att det är motiverat att införa en möjlighet för kommunerna att återkalla tillstånd givna av annan kommun.

Det förekommer dock att de kommunala tillsynsmyndigheterna upptäcker brister i hanteringen hos verksamhetsutövare som endast har ett tillstånd i en annan kommun och som bedriver sprängarbete och förvaring i flyttbart förråd. Utredningens förslag ger inte tillsynsmyndigheten i dessa kommuner möjlighet att återkalla tillstånden och istället måste den kommun som upptäcker bristerna underrätta tillståndskommunen och avvakta deras återkallelse av tillståndet. Det är exempelvis vanligt att bergsprängare endast har tillstånd i en kommun men att de utför arbeten i en mängd andra kommuner och återkallelsemöjligheten bör därför även möta dessa situationer.

För att förslaget ska få god effekt anser MSB att återkallelsemöjligheten bör vidgas. Om en kommunal tillståndsmyndighet vid tillsyn upptäcker brister som motiverar ett återkallande, bör det alltid vara möjligt att återkalla tillståndet, även om det utfärdats av en annan kommun. I och med den nya anmälningsskyldigheten kommer också tillsynsmyndigheterna att få ett bredare tillsynsunderlag som på ett effektivt sätt behöver leda till åtgärder exempelvis genom snara återkallelser av tillstånd.

MSB föreslår därför att bestämmelsen i 20 c § utformas på följande sätt:

En kommunal tillståndsmyndighet får återkalla tillstånd enligt 18 § andra stycket även då dessa har meddelats i en annan kommun om tillståndsmyndigheten återkallar ett tillstånd i den egna kommunen eller om tillsynsmyndigheten i den egna kommunen upptäckt sådana omständigheter eller brister som anges i 20 §.

Det ankommer på den tillståndsmyndighet som utfärdat det återkallade tillståndet att vidta de åtgärder som är nödvändiga med anledning av att tillståndet återkallats.

I detta ärende har överdirektören Anna Starbrink beslutat. Josefin Karlsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnade avdelningschefen Anders Edstam och enhetschefen Fredrik Nyström deltagit.

Anna Starbrink

Josefin Karlsson